

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **MUDr. J. E.**
bytem X
zastoupený JUDr. Radkem Bechyně, advokátem
sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**
sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2024, č. j. PK-DSH/8672/24,

takto:

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě se zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 19. 3. 2024, č. j. MMP/135579/24, Magistrát města Plzně zamítl žalobcovy námitky proti provedení záznamu celkem 12 bodů v bodovém hodnocení žalobce jako řidiče za čtyři žalobcem spáchané přestupky dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3, resp. bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, kterých se žalobce dopustil mezi dubnem roku 2023 a březnem roku 2024 a které spočívaly v překročení nejvyšší povolené rychlosti žalobcem v obci a mimo obec. Žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný shora uvedeným napadeným rozhodnutím. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jejíž součástí učinil návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Žalobce v podání ze dne 22. 6. 2024, které přiložil k podané žalobě, tvrdil, že je jednatelem společnosti sídlící v Praze, prodávající léky, doplňky stravy a zdravotnické prostředky. Žalobce proto každodenně dojíždí z Plzně, kde bydlí, do Prahy. Dva pracovní dny žalobce tráví v kanceláři, zbývající tři pracovní dny objíždí zaměstnance společnosti, kteří pokrývají celou ČR, a pomáhá jim v prezentaci produktů a zásobuje je zbožím. Zhruba dvakrát týdně žalobce přednáší lékařům a lékárníkům na seminářích kdekoliv v ČR. Žalobce a zaměstnanci společnosti jsou tak existenčně závislí na žalobcově řidičském oprávnění. Osobního řidiče si žalobce nemůže dovolit. V návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě žalobce dále tvrdil, že by v případě nepřiznání odkladného účinku žalobě přišel o možnost vykonávat své povolání dosavadním způsobem, v čemž spatřuje nenapravitelnou újmu. Jedná se o jediný zdroj žalobcových příjmů, kterému se žalobce věnuje více jak pět let. Žalobce může jen těžko najít uplatnění v jiném oboru, kde by nebylo vyžadováno řidičské oprávnění. Ztráta zaměstnání je pro žalobce problémem i vzhledem k socioekonomické situaci v regionu, z něhož pochází. Nenapravitelná újma podle žalobce spočívá i v tom, že by přes ztrátu příjmů musel vynaložit finanční prostředky na případné úkony spojené s navrácením řidičského oprávnění. Dále žalobce poukázal na možnou délku soudního řízení. Přiznání odkladného účinku žalobě dle žalobce nebude v rozporu s právy třetích osob ani s důležitým veřejným zájmem.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

3. Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že ponechává na uvážení soudu, zda žalobě přizná odkladný účinek. Podle žalovaného přiznáním odkladného účinku žalobě nevznikne žalobci ani žalovanému žádná újma. Pokud soud žalobu zamítne, bude žalobci stejně odňato řídičské oprávnění, byť s určitým časovým odstupem. Podle žalovaného je napadené rozhodnutí zákonné i věcně správné.
4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
6. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
7. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
8. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

hypotetická a bagatelní.“ Aby tedy žalobce dostal své povinnosti tvrdit a prokázat vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pociťoval. Musí dále prokázat, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

9. Odkladný účinek je výjimečným institutem a je tak přiznáván v menšině případů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2021, č. j. 1 As 473/2020-32). Existenční závislost na řízení motorového vozidla je zpravidla důvodem pro přiznání odkladného účinku (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2016, č. j. 7 As 63/2016-40), nicméně ztráta řidičského oprávnění bez dalšího automaticky nevede k přiznání odkladného účinku žalobě ani v případě řidičů-profesionálů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2013, č. j. 8 As 41/2013-43; a ze dne 11. 1. 2018, č. j. 1 As 377/2017-40; či ze dne 29. 7. 2020, č. j. 6 As 195/2020-32).
10. Žalobce nekonkretizoval, jednatelem jaké společnosti se sídlem v Praze má být. Neosvědčil ani, že je jednatelem vůbec nějaké společnosti. Neosvědčil dále, že jím tvrzená společnost má nějaké zaměstnance, natož že by se tito zaměstnanci pohybovali po celém území ČR a že by pro výkon své práce potřebovali žalobcovu přítomnost. Žalobcova tvrzení tak byla jednak příliš obecná, jednak zůstala neosvědčena, a proto soud nemohl na jejich základě dospět k závěru, že by žalobci právními účinky napadeného rozhodnutí hrozila závažná újma. Žalobci hrozící závažnou újmu nelze bez dalšího spatřovat v tom, že žalobce je snad jednatelem nějaké společnosti: Ač může být obecně náplň práce jednatele spojena s větší mobilitou než je obvyklé u řady jiných zaměstnání, nelze zároveň uzavřít, že by dočasný zákaz řízení motorového vozidla konkrétní výkon funkce jednatele žalobcem zcela znemožňoval či podstatně omezoval. Nezbytnou mobilitu lze do značné míry kompenzovat změnou organizace práce žalobce a ve zbytku ji pokrýt využíváním hromadných dopravních prostředků či pomocí třetí osoby (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2020, č. j. 6 As 195/2020-32, bod 10).
11. Neosvědčeným zůstalo rovněž žalobcovo tvrzení, že zhruba dvakrát týdně přednáší lékařům a lékárníkům na seminářích kdekoliv v ČR. Žalobce k žalobě přiložil několik programů odborných medicínských konferencí, jimiž osvědčil, že na nich vystupoval jako přednášející. Avšak neosvědčil jimi splnění podmínek pro přiznání odkladného účinku žalobě. Jeden program se týkal konference, která se konala ve dnech 10. 10. v Brně, 12. 10. v Hradci Králové, 16. 10. v Ostravě, 18. 10. v Plzni a 24. 10. v Praze, rok konání konference nebyl z programu zřejmý. Z dalších žalobcem předložených programů vzal soud za osvědčené, že žalobce ve dnech 8. 9. 2023 v Brně, 21. 10. 2023 v Praze, 25. 11. 2023 v Plzni, 2. 3. 2024 v Českých Budějovicích, 15. 3. 2024 na nezjištěném místě, 19. 4. 2024 v Olomouci a 1. 6. 2024 v Hradci Králové přednášel na odborných medicínských konferencích. Z programu 10.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

kongresu medicíny v Ostravě, který se konal ve dnech 16. – 17. 2. 2024, soud zjistil, že na něm žalobce nepřednášel. Z předložených programů tak soud zjistil, že žalobce přednáší maximálně jednou měsíčně, výjimečně (v březnu roku 2024 a v říjnu nezjištěného roku) vícekrát. Žalobci nehrozí v důsledku pozbytí řidičského oprávnění závažná a nenapravitelná újma, pokud se jedenkrát měsíčně bude mezi Plzní a jednotlivými krajskými městy, v nichž se konference konaly, přesouvat s využitím hromadné dopravy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2020, č. j. 6 As 195/2020-32, bod 10; či ze dne 25. 9. 2008, č. j. 2 As 60/2008-103, č. 1763/2009 Sb. NSS).

12. Vzhledem k obecnosti žalobcových tvrzení a jejich neosvědčení žalobcem soud nemohl přisvědčit žalobci, že by on nebo zaměstnanci společnosti byli existenčně závislí na žalobcově řidičském oprávnění a že by žalobce pro dočasnou absenci řidičského oprávnění musel změnit obor své výdělečné činnosti.
13. Protože z žalobcova návrhu nevyplývalo, že by pro dočasnou absenci řidičského oprávnění musel změnit obor své výdělečné činnosti, bylo nadbytečným zabývat se tvrzeními o socioekonomické situaci v regionu, z něhož žalobce pochází, a o obtížnosti uplatnění žalobce v jiném oboru, kde by nebylo vyžadováno řidičské oprávnění. Nad rámec nezbytného soud uvádí, že dle svých tvrzení bydlí žalobce v Plzni. Je obecně známou skutečností nevyžadující jakékoliv dokazování, že v Plzni jako v jednom z největších měst v ČR lze najít velké množství pracovních příležitostí, k nimž není třeba řidičského oprávnění (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 9. 5. 2023, č. j. 57 A 33/2023-52, bod 18; či ze dne 23. 7. 2024, č. j. 57 A 40/2024-48, bod 11, která byla vydána ve věcech, v nichž tehdejší žalobce zastupoval zástupce nynějšího žalobce).
14. Pokud žalobce poukazoval na potenciální délku soudního řízení, mohl být tento argument podpurným argumentem v případě, kdy by prokázal, že mu v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí přímo hrozí závažná újma. Jak je však uvedeno výše, soud žádnou z žalobcem tvrzených skutečností neosvědčil jako skutečnost odůvodňující přiznání odkladného účinku žalobě. Poukaz na samotnou délku řízení pak sám o sobě nemůže založit důvodnost žalobcova návrhu, neboť obvyklá délka soudního řízení nezapříčiní nenapravitelnou újmu žalobci.
15. K žalobcem tvrzené finanční újmě spojené s úkony souvisejícími s navrácením řidičského oprávnění soud uvádí, že tuto újmu žalobci hrozící nevyhodnotil jako újmu bezprostředně hrozící a nenapravitelnou. Předně je nutno uvést, že žalobce není povinen usilovat o opětovné nabytí řidičského oprávnění. I v případě, že by pro žalobce byla dispozice řidičským oprávněním existenčně nutná, ačkoliv žalobce toto nijak neprokázal, netvrdil žalobce, že by nedisponoval finančními prostředky, jejichž vynaložení může být nutné k opětovnému nabytí řidičského oprávnění (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 9. 5. 2023, č. j. 57 A 33/2023-52, bod 19, které bylo vydáno ve věci, v níž tehdejšího žalobce zastupoval zástupce nynějšího žalobce).
16. Pokud žalobce odkazoval na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2020, č. j. 7 As 295/2020-33, uvádí k tomuto soud, že skutkové okolnosti rozhodné pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě byly v případě věci posuzované Nejvyšším správním soudem odlišné od projednávané věci. Nejvyšší správní soud návrhu vyhověl, neboť tehdejší stěžovatel unesl důkazní břemeno ve vztahu k prokázání nepoměrně větší újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Jak je uvedeno výše, v nyní projednávané věci žalobce nijak neosvědčil, že by v současné době potřeboval pro výkon své výdělečné činnosti řidičské

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

oprávnění. Rozhodování o odkladném účinku je bezprostředně závislé na konkrétních skutkových okolnostech té které věci, pročez z rozhodnutí vydaného za jiných skutkových okolností nelze dovozovat obecně platné závěry. Stejně tak skutkově odlišným byl případ sp. zn. 8 A 98/2020, posuzovaný Městským soudem v Praze, neboť návrhu tehdejšího žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě soud vyhověl proto, že žalobce prokázal, že v případě pozbytí řidičského oprávnění by mohl přijít o zaměstnání a že na jeho pomoci spočívající v odvozu k lékaři byl závislý žalobcův tchán. V projednávané věci ale žádná z takových skutečností nebyla dána.

17. Soud shrnuje, že žalobce neosvědčil, že by mu v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí bezprostředně hrozila závažná újma. Jelikož nebyla splněna první podmínka pro přiznání odkladného účinku žalobě, soud se již druhou podmínkou nezabýval. Soud tudíž žalobcovu návrhu nevyhověl, neboť nebyly kumulativně naplněny obě zákonné podmínky, a odkladný účinek žalobě nepřiznal. Toto usnesení nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté. Žalobce tak může o přiznání odkladného účinku žalobě požádat znovu, a pokud konkretizuje svá návrhová tvrzení a osvědčí je, tedy konkretizuje a osvědčí, že by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a že přiznání odkladného účinku žalobě nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, může soud jeho návrhu vyhovět.
18. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (srov. § 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
19. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Plzeň 26. srpna 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.